دکابل ښاروالۍ خپرونه

پامیر

هر سه شنبه نشر می‌شود

۲۳جدی ۱۳۹۹ – ۲۸ جمادی الاول ۱٤٤۲ – 12 January 2021

کابل ښاروال د کابل او ایران د ښاروالیو ترمنځ د اړیکو پر پراختیا ټینګار وکړ

کابل ښاروال محمد داود سلطانزوی د کابل ښـــــاروالۍ – تهران او نورو لویو ښـاروڼو ترمنځ د ګډو همکاریو او د کابل او تهـــران تـــرمنځ د دوه اړخیزو همکاریو د غښتلتیا په موخه د ایران له سفیر ښـاغلي بهادر امینیان سره ولیدل.

کابل ښاروال لومړی د ایران له سفیر سره د کابل ښـاروالۍ نوي پلانونه او پروګرامونه او دغه راز د کابل ښـــار لرلید شریک کړ او په پلي کیدو کې یې د ایران همکاري

۵ مخ

په نهمه ناحیه ۱۵ جریبه ځمکه له غصب بیرته آزاده شوه

د ښـــاري نظم د راتګ په موخه نن د مرغومي په ۱۷ نېټه د نهمې ناحیې اړوند د کابل – جلال اباد لويې لارې په اوږدو کې د سړک نو په سیمه کې د سړک د یوه لوري ۱۵ جریبه زرغونه سیمه چې د ډیرې مودې راپدېخوا غصب شوې وه بیرته له غصـــب راوګرځول شوه. دغه راز په دې سیمه کې د غاصـــبینو له لوري جوړ شــوي ناقانونه تاسیسات هم ونړول شول.

په یاده ناحیه کې به د ښاري نظم تر بشپړ راتګ د پاکولو عملیات دوام ومومي.

په لسمه ناحیه کې یو شمیر ښاریانو خپل کانکریټي خنډونه په خپله تنظیم کړل

د یو شمیر با احساسه ښاریانو له لوري د لسمې ناحیې اړوند په یو شمیر سړکونو کې کانګریټي خنډونه خپله د دوی له لوري لرې او تنظیم شــول . د اجرائیه ریاســـت پخواني مرستیال انجنیر محمدخان او د ملي اعتدال ګوند مشـــر ښـــاغلي جمیل کرزي خپل اړوند کانګریټي دیوالونه په خپله خوښـه لرې کړي دي،چې کابل ښـــاروالۍ د دوی له دې ښاري احساس ستاینه او قدرداني کوي.

اړینه ده ټول ښـاریان په دې برخه کې له کابل ښـــاروالۍ سره همکار و اوسي.

سړکونه او پلې لارې عام ملکیتونه دي چې په ټولو ښاریانو پورې اړه لري او د سړکونو په خلاصیدو سره به ډیر ژر په ښار کې د ګوره او مثبت ټولنیز او اقتصادي تغیر شاهدان و اوسو.

روند کارهای مراجعین تسهیل و تسریع یابد

نظیف الله قلندرزی معین مالـــی و اداری شـــاروالی کابل، طی بازدید از دفاتر اداری ناحیه اول، بر تسریع و تسـهیلِ روند کاری مراجعین در این ناحیه تاکید نمود.

معین مالی و اداری شـــــاروالی کابل مشـــکلات ساختاری و تجهیزات دفاتر این ناحیه را بررســی و تاکید نمود که برای بهتر شدن وضعیت فعلی اقدامات لازم صورت می گیرد.

همچنان وی، بـــرای تامین نظم بازارها در مربوطات ناحیه اول، به بخش‌های مربوطه هدایات لازم داد.

د خاورو جارو کولو وسایلو په فعالیت پیل وکړ

د کابل ښاروالۍ د تنظیف ریاست له وسایلو څخه د سمې ګټې اخیستنې او د ښار د پاکوالي په موخه ۸ د خاورو جارو کولو وسایلو په فعالیت وکړ چې ۵ هغه یې په وروستیو کې ترمیم او فعال شوي وو او ۳ نور به یې ډیر ژر په فعالیت پیل وکړي.

دا وسایل د اوبو پاشلو په موخه د ۱۰۰۰ لیترو اوبو د لیږد سربیره، د خاورو راټولولو توانایي لري چې هره یوه وسیله د شپې پر مهال توظیف

۶ مخ

سرک مقابل ولایت کابل قیرریزی شد

به منظور ایجاد نظم تـــرافیک و کاهش ازدحام در نقاط مرکزی شهر، ریاســت حفظ، مراقبت و کار شـــاروالی کابل پس از برداشـــتن موانع کانکریتی سرک مقابل ولایت کابل، به قیرریزی این ســرک اقدام کرد. شـــــاروالی کابل در نظر دارد با تکمیل شـدن کار این ســرک، جریان ترافیک ســاحات همجوار را تغییـــــر داده، بهبودی و نظم بـــــرای ترافیک بوجود آورد.

پیش از این نیز شاروالی کابل به منظور تســـــریع فعالیت ترافیک در شـــــــــهر کار های موثر و سودمندی را انجام داده است که با کار های انجام شده مشـــــکلات ترافیکی برطرف و یا هم کاهش یافته است.

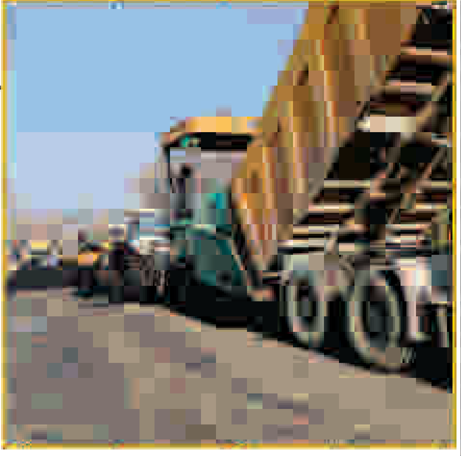

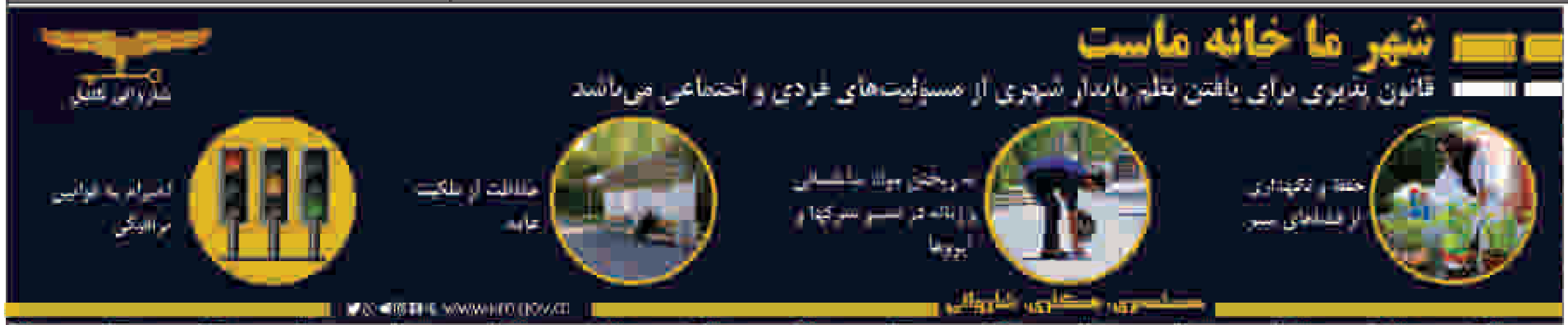

په چاپېریال ساتنه کې د عامه پوهاوي اهمیت

گل رحمن رحماني

چاپېریال ساتنه اصلاً زموږ د خلورو خواوو د ټولو ژوندیو او نا ژوندیو موجوداتو په اړه یو علمي او ټولنیز بحث دی، ځکه چې سالم چاپېریال په مستقیم او نا مستقیم ډول زموږ پر ژوند اغېز لري او خرابېدل یې د ژوندروانه بېړۍ هم له خطرناکو توپانونو سره مخ کولای شي.

د چاپېریال ساتنې پوهان په دې اند دي چې اوبه، هوا او خاوره د چاپېریال هغه درې اساسي ستنې دي چې زموږ د ژوند ماڼۍ وریاندې ولاړه ده، خو په افغانستان کې ځکه دغه درې واړه ستنې کمزورې شوې چې خلک په پوهاوي او ناپوهاوي کې یا ورسره عادي چلند کوي یا فکر کوي چې د ژوند تېرولو اصلي وسیله پیسه او ټولنیز موقف دی .

خو لسیزو جګړو که هېواد ته ګڼې ویجاړۍ رامنځته کړې، نو له شک پرته چې ددې ویجاړیو زیاته برخه چاپېریال ته اوښتې، زموږ هوا ککړه شوې، سیندونه، کروندې، غرونه او ځنګلونه – چې باید زرغوني سیمې وی -ونې او ځنګلونه یې وهل شوي، د استوګنې د کورونو او نورو ابادیو لپاره بې پلانه کارول شوي او دې ټولو پر هوا او اقلیم اغېز کړی دی. داسې کسان هم لرو چې چاپېریال ته د فردي شتمنۍ په سترګه ګوري، حال دا چې چاپېریال د هېچا نه دی، خو د هر چا دی .

انسانان که په خپله ټولنه کې خواړه، درملو، زده کړې، دندې او مناسب استوګنځي یا سرپناه ته اړتیا لري، همداسې مناسبې هوا او غوره جغرافیوي شرایطو ته هم اړ دی. دا اړتیا یې هغه مهال پوره کېږي چې د خپل ژوند او نسل د پاینښت لپاره سالم چاپېریال ولري، خو له بده مرغه چمې دوی دغه حیاتي او اساسي عنصر له پامه باسي یا په بل عبارت ددغه الهي ډالۍ درناوی او ساتنه ځنګه -چې لازمه ګڼل کېږي -هغسې نه کوي او په اړه یې عامه پوهاوي ته جدي اړتیا ده.

په چاپېریال ساتنه کې د عامه پوهاوي لارې چارې او د پوهاوي اهمیت، مهالنی، نه بلکې د ټول ژوند او حتی ټولنیزو اخلاقو یوه برخه ده خو خلک په خپلو شته امکاناتو د خپل ملي او انساني احساس له مخې چاپېریال خپل کور وبولي او د خپلې شتمنۍ په څېر یې د ساتنې لپاره اقدام وکړي.

افغانستان غرنی او په وچه کې را ایسار هېواد دی، زموږ ښارونه هم غرنی برخې لري او کلیوالي استوګن مو له غرونو، سیندونو، کروندو او ځنګلونو سره اشنا دي، همدې طبیعي ورکړې ورته پاکه هوا، خوږې اوبه، نباتي خواړه، روغتیا او نور...امتیازات ډالۍ کړي دي، خو ښایي ډېرو کمو په دې اړه فکر کړی وي، زموږ همدا چاپېریال جوړونکي توکي پر دوی حق لري او باید لازمه ساتنه یې وشي.

ساینس پوهان وایي چې یوه ونه د سلو کسانو لپاره اکسیجن تولیدوي چې د ژوند تېرولو لپاره مهم حیاتي کیمیاوي عنصر دی، په همدې ډول شنې سیمې، د پاکو اوبو زېرمې سیندونه، کروندې او غرونه چې د اقتصادي اهمیت تر څنګ روغتیایي اهمیت لري، په خانګړې ډول کلیوالي چاپېریال کې زموږ د ژوند د دوام مهمې سرچینې دي.

په همدې ډول په ښارونو کې بې پلانه ودانیو، خپل سرو کارونو، فابریکو، تاریخ تېرو موټرو، په حمامونو او پخلنځیو کې د سون د غیرمجاز او مضر دود تولیدوونکو توکو سولو په هوا کې مضر او وژونکي ګازونه خپاره کړي چې د ښاري چاپېریال پر وضعیت یې له بده مرغه خورا منفي اغېز کړی دی.

اوس پوښتنه دا ده چې ایا خلک دا کارونه قصداً کوي که په ناپوهۍ کې؟ له شک پرته چې په دې چاپېریال ضد فعالیتونو کې ډېر لوستي او حتی داسې کسان ښکېل دي چې د چاپېریال پر ارزښت پوهېږي، خو زیاته برخه یې عام وګړي دي چې په اصطلاح خپل لاسونه او پښې په تبر وهي او خپل ژوند محدودوي.

که غواړو چې سالم ژوند وکړو، سالم ذهن ولرو او د هېواد ساتنې لپاره یو سالم او په تن روغ نسل پرېږدو،نو ددې موخو لپاره تر ټولو غوره بستر یو مناسب او پاک چاپېریال دی چې موږ لا هم ورڅخه محروم یوو او یا مو د نورو د مرستو په تمه وخت بې ځایه تېر کړی دی.

چاپېریال ساتنه او په اړه یې عامه پوهاوی یوه داسې حیاتي موضوع ده چې هم په فردي او هم په جمعي مسوولیت پورې تړل کېږي او هر څوک په کې تر خپل توانه مسوول دی، خو دا مسوولیت باید ټولو خلکو ته د عامه پوهاوي له لارې ښنستیز شي، ځکه خو ویلی شو چې د چاپېریال ساتنې په اړه که عامه پوهاوی هر څومره ډېر هم وشي، نو کم دی، ځکه چې دا پوهاوی خیر دی، د ټولنیز شر مخنیوی کوي او د خیر ښېګڼو عامول د هر مسلمانانی ایماني او وجداني دنده ده.

عامه پوهاوی څه ته وایي؟

عامه پوهاوی یا اګاهي عامه یوه داسې موضوع ده چې په ټوله نړۍ کې د یو شمېر موضوعاتو، حیاتي پروسو، خطرونو او پدیدیو له واقع کېدو وړاندې د مخنیوونکو پلانونو او یوې موضوع باندې د پوهېدو لپاره خلکو ته وړاندې کېږي، لکه ځنګه چې طب کې وایي چې د هرې ناروغۍ د درملنې لپاره تر ټولو لومړی کار وقایوي تدابیر دي یا وقایه تر درملنې غوره ده، نو همداسې عامه پوهاوی هم د پېښو او پدیدیو لپاره مخکیني وقایه ده.

عامه پوهاوی د ډله ییزې ابلاغ د ساده وسایلو لکه مطبوعاتو، راډیو تلویزیون، انترنېټ، اعلان او کمپاین له لارې د یوې موضوع په اړه خلکو ته د ابتدایي معلوماتو ورکړې ته وایي چې هم ځان خبر کړي او هم نور وپوهوي چې پایله یې ژغورنه او خوندیتوب دی .

همدا نن په افغانستان کې د ډېرو دولتي او نا دولتي پروژو او پروګرامونو یوه زیاته برخه پیسې د عامه پوهاوي په پروګرامونو لګېږي چې معمولاً مسوولیت یې د هر ارګان د اطلاعاتو، عامه اړیکو، عامه پوهاوي او مطبوعاتي دفترونو پر غاړه وي. د کرونا ویروس د خپرېدو په پیل کې له دې ناروغۍ سره د مبارزې دولتي کمېټې ۲۷ میلیونه افغانۍ یوازې په عامه پوهاوي ولګولې چې خلکو ته وقایوي او د خوندیتوب تدابیر ور زده کړي.

چاپېریال ساتنه هم لکه چې وړاندې مو ووېل د خلکو له ژوند سره یوه تړلې حیاتي او اساسي موضوع ده چې ښایي یوازې لوستي خلک یې په اهمیت یو څه پوه وي، خو اکثره خلک نه پوهېږي چې چاپېریال ساتنه اصلاً د دولتونو او رسمي ارګانونو دنده ده، ولې مهم رول په کې د خلکو دی، په داسې سختو او ترینګلو حالاتو کې چې دولت خپلې ګڼې ستونزې لري، نو دا د خلکو مسوولیت دی چې خپل چاپېریال له ډېرو ساده لارو چارو وساتي.

زموږ چاپېریال او عامه پوهاوی :

زموږ چاپېریال په لاندې څلورو برخو وېشل شوی چې البته وروسته به یې هره برخه د عامه پوهاوي سره د تړاو له مخې هم وڅېړو .

طبیعي چاپېریال: دا چاپېریال د ځمکې پر مخ له ټولو ژوندیو او نا ژوندیو موجوداتو څخه جوړ شوی دی.

رواني چاپېریال: دا چاپېریال په افرادو کې د فزیکي او ټولنیز چاپېریال رواني څېرنې ته وایي چې سالم رواني چاپېریال د سالم جغرافیوي چاپېریال د ایجاد سبب ګرځي.

هنري چاپېریال: دا چاپېریال په افرادو کې د څېنو کړنو د موضوع، دلیل او انګیزې رېښو ته وایي چې د چاپېریال په ساتنه کې خورا مهم ګڼل کېږي.

ودانیز چاپېریال : ودانیز یا معماري چاپېریال په کلیو او ښارونو کې د ودانیو او تاسیساتو د بهرنې او دننې شکل جوړونې ته وایي چې د ژوند پر چاپېریال اغېز لري.

دغه وېش ته په پام سره کولی شو چې هر یو ډول یې په عامه پوهاوي کې په جلا ډول وڅېړو.

په طبیعي چاپېریال کې باید خلک په دې وپوهول شي چې ځنګه ژوند د الله تعالی ورکړې امانت دی، همداسې چاپېریال هم د سالم او ښه ژوند تېرولو لپاره خورا اړین دی . الله تعالی سپېڅلی او ښکلی دی، ښکلې خلک یې خوښېږي او زموږ د پیغمبر(ص) وینا هم دا ده چې پاکي د ایمان جز دی، نو خلک باید د خپلو دیني ارزښتونو په اساس د چاپېریال درناوی او ساتنه وکړي . پاتې ۷ مخ

سرمقاله

فرازه هایی از کار و فعالیت شاروالی کابل

با آن که در سال روان خورشیدی، انتشار ویروس کرونا در همه عرصه‌های زنده گی و کاری ابعات ناگواری را به وجود آورد اما کارهای فراوان که از سوی شاروالی کابل در شهر انجام یافته است، نشاندهنده ای این است که این اداره مشکلات را به فرصت ها تبدیل کرده است.

در این سال شاروالی کابل افزون بر انجام کارهای عمرانی، فرهنگی، اجتماعی و خدماتی، به واپس گیری زمین های غصب شده نیز اقدام کرد که در نتیجه تعداد از قطعات زمین که ازسوی افراد و اشخاص در ساحات مختلف شهر غصب گردیده بود واپس گرفته شد و این روند ادامه دارد.

گام مهم دیگر طرح وعملی کردن پلان ایجاد نظم شهری در شهر بوده که در ابعاد گسترده آغاز شده و با گذشت هر روز گرد و غبار بی نظمی ها، خودسوزی ها، قانون شکنی ها برطرف گردیده، سولتها و آمورشهای شهری معنای واقعی می یابد. با توجه به آن چه گفته شد، زنده گی شهری و زنده گی باهمی در معنای فکر مشترک و کار مشترک سامان می یابد و در این گیرودار شهروندان به عنوان عناصر مفید و سازنده میتوانند نقش مهم و اثر گذار داشته باشند.

تجربه کشورها و شهرهای پیشرفته دنیا نشان داده است، کار و فعالیت بنیادی و اساسی شاروالی ها زمانی می تواند روند ترجمه عملی پیدا کند و پایدار بماند که پیوند نزدیک میان شهروندان و شاروالی ها به وجود داشته باشد.

اگر به رخدادها و اتفاقات طبیعی و غیر طبیعی که در برخی از کشورها به وقوع پیوسته نظر اندازی شود، در ساخت و ساز دوباره شهرها بیش از هر نهاد دیگری دستان توانای شهروندان عرابه‌های پیشرفت و ترقی را به حرکت آورده و فرصت مناسبی را برای عملی کردن پلان ها، برنامه ها و پروژه‌های شهری فراهم کرده اند.

رهبری شاروالی کابل که گام‌های اساسی را برای ایجاد شهر انکشاف یافته و توسعه متوازن و پایدار برداشته و با قاطعیت حرکت می کند از شهروندان می طلبد تا مانند شهروندان سایر شهرهای پیشرفته دنیا به انجام وظایف و مسوولیت های شهروندی خویش توجه بیشتر مبذول داشته تا با فکر و کار مشترک، از مزایای زنده گی پیشرفته بهره گالی ببریم.

صدای همشهری

هر مانع که از پیشروی مردم برداشته می‌شود، مردم به حقوق شهروندی شان دست می‌یابند. برداشتن موانع کانکریتی از کوچه‌ها، محور گپ و گفت دو باشنده کابل بود.

اولی : پیاده‌روها و ســرک‌ها ملکیت مردم بوده و باید در اختیار مردم گذاشــته شــود، از روزی که دیوارهای امنیتی در ســرک نزدیک خانه ما افراز گردیده بود، افزون بر این که راه را برای رفت و آمد مردم و وسایط بسته کرده بود، از لحاظ روانی نیز ســلامتی مردم را آســیب می‌رســاند، زیرا دیوارهای امنیتی نوعِ بد امنی را به تصــــویر می‌کشید.

دومی : برداشتن موانع از پیاده روها و سرک‌ها، در حقیقت باز گردانیدن حق مردم اســت، این کار شاروالی کابل در همکاری با پولیس واقعاً قابل قدر است، از روزی که این موانع از سرک پیش خانه ما برداشته شده، مردم به سهولت‌های فراوانی دست یافته اند.

او افزود : افزون بر این که شــــاروالی کابل در همکاری با پولیس موانع را از پیش روی خانه‌های مردم بر می‌دارند، شــماری از مردم نیز داوطلبانه موانع را از پیش روی خانه‌ها و کوچه‌های شــان بر می‌دارند. انتظار می‌رود اشخاصِ که دیوار سمنتی و یا موانع افراز کرده اند، خود دست به کار شوند تا مشــکلات موجود برطرف گردد. این اقدام سبب می گردد تا شاروالی کابل به اسرع وقت بتواند به تطبیق پلان‌های شــهری بپردازد و زمینه‌عرضــه خدمات بهتر به شهروندان مساعد گردد.

اگر به ارزش ها و سنت های گذشته مردمان قدیم شــهر کابل مراجعه کنیم، مردم برای تامین منافع عامه کار های فراوانی را انجام داده اند و در نتیجه شهر در پاکی وسرسبزی برای خود نام و نشــانی کمایی کرده بود.

عملی کردن پلان ایجاد نظم شهری و دیدگاه شهروندان
یک شهروند:
با برداشتن موانع و تنظیم دستفروشان، راه به روی باشنده‌گان محل باز گردید

فریده عیدی

با عملی کردن پلان ایجاد نظم شــهری، نبض نظم و انتظام در شــهر تند تر می تپد و با گذشــت هر روز، بی‌نظمی و قانون شکنی در شهر کاهش می‌یابد.

خبر نگار پامیر که سری زده به چند ساحه مزدحم شــهر چنین گزارش می‌دهد:

موجودیت گســترده دستفروشان در ساحات مختلف شهر از یک طرف و فرصت طلبی شــماری از دکانداران از ســوی دیگر، سبب شده بود که بی‌نظمی‌ها دست از دامان شهر بر ندارد.

شــاروالی کابل برای تامین نظم شــهری و باز کردن راهها و پیاده‌روها به روی مردم، کارهای گسترده‌ی را در شهر آغاز کرده است. از تنظیم دســتفروشــان گرفته تا برداشــتن موانع پیاده‌روها و سرک‌ها.

شماری از دستفروشان فکر می کردند با برداشتن بساط کاری شان از پیاده‌روها، فعالیت‌های اقتصــــادی شان متوقف و نان شان را از دست می‌دهند، اما شاروالی کابل با دور کردن بی نظمی‌ها، کار تنظیم دستفروشان را نیز آغاز کرد و هم اکنون شماری از دستفروشــان با تهیه غرفه‌های زیبا و تنظیم آنها در جاهای معین، فعالیت‌های اقتصــــادی مصــوونی را به دست آورده و بدون مشکل به کارو بار شان رسیده گی می کنند.

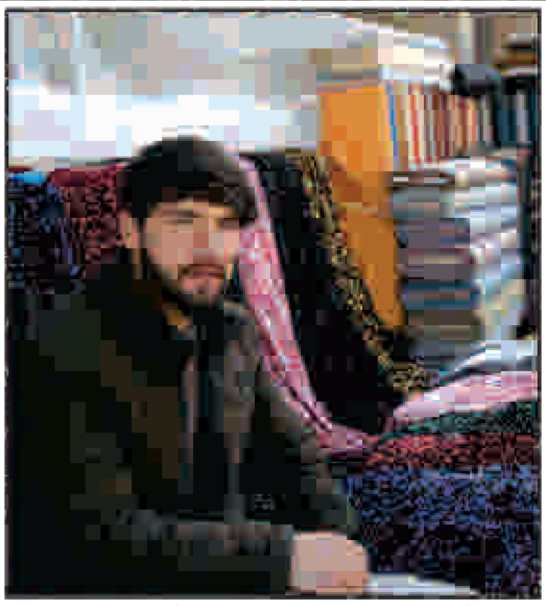

احمد ذاکر دستفروش جاده تیمورشاهی که دوباره به فعالیت اقتصــــادی خویش آغاز کرده چنین می گوید: در آغاز فکر می کردیم که با برداشــــتن کراچی‌ها و غرفه‌هایمان از کنار جاده‌ها، فرصت‌های کاری را از دست می‌دهیم. این نگرانی ذهن ما را سوهان می زد و از خود می پرسیدیم که با از دست دادن کار، چه مشــکلاتی بر سرمان خواهد آمد، اما همانگونه که شــــاروالی کابل وعده کرده بود با توزیع غرفه‌ها و تنظیم دستفروشان، دوباره زمینه کار برای ما مساعد گردید، اکنون با خاطــــــــر آرام و رعایت نظافت به کار و بار خود ادامه می‌دهیم. حشــــــــمت الله یکی دیگر از دستفروشان جاده تیمورشاهی نیز با تایید گپ‌های همکار اش افزود : اکنون با خاطر آرام به کارو بار خود رسیده گی می کنیم. یکی دیگر از باشــنده گان شــهر گفت: از دیر باز در کوچه ما دیوارهای سمنتی افراز شده بود و راه رفت و آمد را برروی باشنده گان محل بسته بود، اما شاروالی کابل این دیوارها را از پیش روی مردم برداشته و عبور و مرور مردم آسان شده است.

له چاپیریال سره مینه، خپل ژوند سره مینه ده

هر انسان غواړي چې یو پاک او سمســـور ښار او له هر راز ککړتیاوو او ناولتیاوو څخه خوندي چاپیریال ولــــــري، خوانســــــان دغه هدف او موخې ته هغه مهال رسیداې شي چې، دښار هر اوسیدونکي لاس په کار شي او د خپل وس په اندازه په دغه تولنیز کار کې برخه واخلي، ځکه ښار د ټولو ښاریانو ګډ کور ګڼ‌ل کیږي. دیوه ښار او چاپیریال پاکوالی او سمســــورتیا د خلکو په سلیقې او ښاري فرهنګ پورې اړه لري.

که چیرې خلک له خپل ښار او چاپیریال ســـره مینه او علاقه ولري او وغواړي چې ښار یې تل پاک او سمســــــور وي او خپله روغتیا یې هم تر ډیره حده پورې خوندي وي، نو دوی ته بــه کارده ترڅو ښاري قوانین او ښاري فرهنګ ته پام وکړي او هغه تل مراعات کړي.

شته داســـي خلک چې اصــــلاً په دې نه پوهیږي چې ښاري قوانین کوم دي او ښاري فرهنګ څه ته وايږي !؟ نو ځکه خو دا شــــان خلک تل د خپل ښار او چاپیریال د ککړتیا او ناولتیا لامل کیږي او نه یوازې دا چــي په دې ناوړه کار لاس پورې کوي، بلکې ښاروالي‌هم پره بولي او وایي چې ښاروالي‌د ښار په اړه یې توپیره ده.

دا په داسې حال کې ده چې، د کابل ښاروالي‌مســــوولین په تیره د تنظیف عمله، شــــپه ورځ د ښار په بیلابیلو برخو کې جارو، بیل او کراچۍ په لاس د ښار له مخــــي او کوڅو څخه دخلکو له لوري د خورو ورو شوي و کثافاتو په ټولو او پاکولو لګیا وي، خو بیا هم په ښار او کوڅو کــــــــي کثافات لیدل کیږي. د دې کار ښه بیلګه د کابل سیند دئ چې، په وار وار د ښاروالي‌په هلو ځلو سره د ســــیند له مینځه د کثافاتو ډیری ټولې او له ښار څخه بهر ته لیږدول شوې، خو بیا د ښاریانو په تیره د ګرځنده پلورونکو او نورو هیوادالو د نه پاملرنې له امله له کثافاتو څخه ډک شوی.

نو راځئ‌له ځان سره سوچ او قضاوت وکړو چې، په دې کار کـــــي ښاروالي‌ پړه ده او که خپله ښاریان؟ نو که چیرې په واقعیت سترګې پټې نکړو او په صادقانه ډول قضاوت وکړو نو له شک پرته چې په دې اړه مونږ خپله او نورښاریان پړ دي.

اوس د دې لپاره چې ښار او چاپیریال مو پاک او روغتیا مو خوندي وي، بــه کارده تــــــرڅو په ښاري قوانینو او ښاري فرهنګ ځان پوه کړو او د مسوولیت په احســـــاسولو سره د خپل ښار، چــــي ټولو ته ګډ کور بلل کیږي په پاکولو کـــي له ښاروالي سره مرســــته وکړو او دغه ښکلی او تاریخي ښار یو ځل بیا لکه د پخوا په شان پاک، سمسور او ښیرازه کـــړو او له پاکې هوا څخه یې خوند واخلو.

اصلاحات شهری در کابل

سمیوزمن صلاحات

دارالسلطنه کابورا که در پناهی کوهپایه‌های آسمایی و شیر دروازه با طبیعت دلکش غنوده است، زادگاه عیاران و جوان مردان کابلیست که در تفریحگاه‌های خرمش مثل باغ علیمردان، باغ بابر، گلباغ، باغ جهان آرا، باغ قاضی و باغ نواب با متانت و سربلندی گام برمی‌داشتند. بنابر گواهی تاریخ از گذشته‌های دور، در کابل اقوام مختلف زنده گی می کردند که هر کدام، در محله‌های که بنام خودی آنان مسما بود ساکن بودند. اما چنان در رسوم، عادات و فرهنگ یکدیگر انس گرفته و حل گردیده بودند که از هم دیگر قابل تفکیک نبودند، در حالیکه امروز متاسفانه چنین آمیزش کمتر در کابل دیده می‌شود. با دریغ جنگ‌های ویرانگری دهه‌های پسین، علاوه‌بر نابودی‌های انسانی و خسارات اقتصادی، سیمای تاریخی شهر کابل را نیز درهم ریخت و باعث آسیب‌های فراوان در برخی از آبده‌های تاریخی گردید. خوشبختانه برای بازسازی آبده‌ها و بناهای تاریخی این شهر تلاش فراوان نموده است که می توان از بازسازی مقبره تیمور شاه، باغ بابرشاه، مقبره امیر عبدالرحمن خان، تپه توپ، موزیم، مسجد ملا محمود و شماری دیگر نام برد. می‌دانیم که جایگاه و مقام خاص کابل در افسانه‌ها اساطیر و داستان‌های فلکلوریک و همچنان در آثار و تالیفات مورخان و جغرافیه نگاران شرقی و غربی به صورت وسیعی باز تاب یافته است.

کشف آثار عتیقه از مراکز باستانی این شهر چون: تپه مرنجان، منارچکری، تپه بلخ، تپه خزانه، تپه نارنج، خواجه صفا، مهتاب قله، دیوارهای ممتد بر فراز شیردروازه و زنبورک، تپه بی بی مهرو، آبداد تاریخی ساحه شیرپور و قلعه بلند کلوله پشته، قصر باغ بالا، قصر دارالامان، قصر تاج بیگ، قصر استور، امارات داخل محوطه ارگ، مسجد بزرگ عیدگاه، مسجد پل خشتی و کوچه و پس کوچه‌های شهر قدیم کابل گواهی بر قدامت و عزمت کابل دارد. هرچند از طرف شاروالی کابل کمیسیون متشکل از استادان اکادمی علوم، پوهنتون کابل، تاریخ نگاران و باستان شناسان موظف گردید تا در نواحی اول و دوم ساحات تاریخی باستانی را شناسایی نمایند که در نتیجه دو صدو چند محل را تثبیت نمودند که قابلیت حفظ و نگهداری را دارند، البته این بررسی‌ها قابل بازنگریست. قسمیکه گفته آمدیم لاجورد بدخشان به منظور نقش و نگار سلطنت فراعنه سلسله دوازدهم مصر بکار می‌رفته است. همچنان با کشف مجسمه بزرگ سوریا (رب النوع آفتاب) از محل هزاره بغل در خیرخانه ثابت گردید که این محل تا قرن‌های پنجم و ششم میلادی از بزرگترین مراکز مذهبی هندوشاهی‌های کابل بوده است. اگر از گذشته‌های دور بگذریم فقط به چند سده اخیر توجه نمایم، اصلاحات شهری دوره سلطنت تیمورشاه درانی قابل توجه است. در این دوره کابل به چندین ناحیه و گذر تقسیم گردید که این گذرها، بنام‌های گذر دیوان بیگی، سمنت خانه، سردارجان خان، قاضی فیض الله، علیرضا خان، مراد خانی، کوچه عمله‌ها، سراجی وغیره تقسیم شده بود. با روی کار آمدن عبدالرحمان خان مرحله تازه از اصلاحات اقتصادی و عمرانی آغاز می گردد، ساختمان‌های ارگ شاهی امارت گلستان سرا، بوستان سرا (داخل محوطه شاروالی) عیدگاه، قصر سلام خانه، قصر چهلستون و چند امارت دیگر در شهر کابل تاسیس می‌شوند. حبیب الله خان در سال ۱۹۰۱ میلادی خواست تا سیاست عمرانی و اقتصادی پدرش را ادامه

ص ۷

نقش موثر زنان در مدیریت شهری

زنان نقش سازنده و مهمی در جامعه انسانی دارند، جامعه که به زنان توجه دارد و از آنان حمایت همه جانبه می کند، به موفقیت‌های زیادی‌دست می‌یابند. همانطوری که زنان در مدیریت خانه موفق هستند، می توانند در نظم و انتظام شهری نیز موفق باشند، حتا در پیشبرد کارها بهتر از مردها گام بگذارند و برنامه‌های بهتری را طراحی و انجام کارها را تسهیل بخشند. توانایی و ظرفیت که در وجود زنان نهفته است، آنان را قادر ساخته است که با قبول هرنوع مشکل و در هر شرایطی، از سعی و تلاش دست نمی کشند و با گام‌های استوار به پیش می‌روند. طوری که میدانیم، یکی از عوامل کامیابی جوامع موفق، مشارکت مردم از تمامی اقشار است که این موضوع در اکثر کشورهای توسعه یافته قابل رویت است. قسمیکه می‌دانیم، افغانستان کشوری در حال توسعه است، پس بخاطر پیشرفت و ترقی این کشور، حضور همه اقشار و توده‌ها، به خصوص حضور فعال و اثر بخش زنان در مدیریت شهری حتمی است. خوشبختانه شاروالی کابل در انتخاب زنان به حیث معاونان نواحی، وکیلان گذر و رییس شوراها توجه کرد که پیامدهای مثبت را نیز به همراه داشت. فهیمه بهزاد معاون ناحیه هفدهم شاروالی کابل، در صحبتی با نشریه پامیر چنین گفت: رشد سرسام آور نفوس و شکل گیری مشکلات شهرنشینی در کابل، سبب گردیده است تا به حضور زنان در بخش‌های مدیریت شهری بیشتر نیاز شود، چون زنان می توانند در مدیریت و نظم شهری نقش برجسته یی داشته باشند.

تحقیقات که در این بخش انجام شده نشان می‌دهد که زنان در وظایف رهبری نه تنها ضعیف تر از مردان نیستند، بلکه توانایی بیشتری هم دارند.

متاسفانه هنوز در برخی از سازمان‌ها با این که زنان با تعهد و پابندی کار می کنند، حقوق کمتری نسبت به مردان می گیرند. زنان نه تنها در نقش مدیریت و رهبری از مردان ضعیف تر نیستند، بلکه تواناتر هم هستند.

سهیلا سادات

از تغزل تا غزل

غلامی

پیش از آنکه غزل به شکل قالب مستقل و جداگانه یی در آید، ابیاتی بود که زیر نام «تغزل در قالب قصاید» ظاهر می شد. با تغزل، صاحبان کلام، گاهی ذکر جمال یار می کردند و زمانی هم وصف زیبایی طبیعت. تغزل مقدمه یی بود برای وارد شدن به کالبد اصلی قصاید. شاعران با سرودن تغزل‌های زیبا و دلنشین، خاطر ممدوحان شان را برای شنیدن ادامهٔ ابیات ترغیب می کردند. با گذشت سده‌ها و با کساد شدن بازار مداحی و صله بخشی، تغزل کم کم از زیر بار قصیده آزاد شد و بهنام قالب مستقل به نام غزل عرض وجود کرد.

تعریف غزل

غزل در لغت سخن گفتن با زنان و عشق بازی و حکایت کردن از جوانی و وصف زنان را گویند و در اصطلاح ادب فارسی، به قالبی از شعر سنتی اطلاق می شود، که تعداد ابیات آن حد اقل پنج بیت و حد اکثر آن پانزده بیت باشد. موضوع غزل، بیان احساسات، ذکر جمال و کمال معشوق، شکایت از روزگار و گاهی هم موضوعات اخلاقی را نیز شامل می شود. تغزل که از قصیده مجزا گردید، با گذشت سال‌ها تغیراتی اندکی در موضوع و مفهوم آن ایجاد گردید.

تغزل وحدت موضوع دارد و در آن یک موضوع عشقی به صورت پیوسته بیان می شود، حالانکه در غزل ابیات تفریق معنایی دارند.

عشق مطرح در تغزل همیشه مادی و زمینی است، اما در غزل، غالباً عشق معنوی و آسمانی در کار است.

در تغزل سخن از وصال و شادکامی مطرح است، برعکس در غزل صحبت از هجران و فراق می باشد.

قهرمان تغزل عاشق و قهرمان غزل معشوق است.

تغزل برون گرایانه و غزل درون گرایانه است.

زبان تغزل به سبک خراسانی و زبان غزل به سبک عراقی است.

منشاء غزل به احتمال خیلی زیاد تغزل قصاید بوده است. شاعران با آماده ساختن تغزل‌های خیلی زیبا، قصد داشتند قصاید شانرا زیباتر و خوبتر جلوه دهند و نظر ممدوحان شان را بدان جلب نمایند. در قرن ششم، با کساد شدن بازار قصیده سرایی غزل پا گرفت. استاد سخن، سعدی شیرازی در قرن هفتم هجری، با سرودن غزل‌هایی پر نغز عاشقانه، معرف تمام نمای این قالب همگان پسند شد. هرچند شواهدی نیز موجود است که، غزل از نیمهٔ سوم هجری در کنار قصیده وجود داشته و غزل‌هایی مربوط به رودکی سمرقندی، شهید بلخی به شکل مستقل موجود بوده است. بنابرمدارک موجود، نخستین غزل فارسی از آن شاعر گرانمایه، شهیدی بلخی است.

مرا به جان تو سوگند و صعب سوگندی
که هرگز از تو نکردم نه بشنوم پندی
دهند پند و من هیچ پند نپذیرم
که پند سود ندارد به جای سوگندی
شنیده ام که بهشت آن کسی تواند یافت
که آرزو برساند به آرزومندی
هزار کبک ندارد دل یکی شاهین
هزار بنده ندارد دل خداوندی
ترا اگر ملک چینیان بدیدی روی
نماز بردی و دینار بر پراکندی
ترا اگر ملک هندوان بدیدی موی
سجود کردی و بتخانه‌هاش برکندی
به منجنیق عذاب اندرم چو ابراهیم
به آتش حسراتم فگند خواهندی
ترا سلامت باد ای گل بهار و بهشت
که سوی قبله رویت نماز خوانندی

غزلیاتی از ملک الشعرای دربار محمود، عنصری بلخی شاعر قرن چهارم هجری، نیز موجود است اما گمان می رود این غزل‌ها، تغزل‌هایی بودند که عنصری پیش از پیش آماده ساخته بود تا در اوقات مناسب و با افزودن ابیاتی چند، قصایدی ترتیب دهد. باید گفت، از تغزل تا غزل سه قرن فاصله است، همینکه بساط خاندان غزنوی برچیده شد، با روی کار آمدن سلجوقیان بازار قصیده سرایی بهکلی رنگ باخت و تغزل به غزل تحول یافت. در این تحول نقش عدهٔ از شاعران در خور توجه است.

سنایی غزنوی «وفات: ۵۳۵»

حکیم غزنه در تحول غزل نقش برجسته دارد، چون اولین شاعری بود که غزل را بصورت جدی آغاز کرد. سنایی پس از تحول روحی و پشت پا زدن به تملق و مداحی، وارد دنیای عرفان شد و اندیشه‌های عرفانی اش را در قالب غزل ریخت. در اشعار این بزرگ مرد، معشوق، از مقام خفت و ذلت به جایگاه والا و ملکوتی صعود می کند.

شعر سنایی به نوعی حد واسط بین تغزل و غزل است و می توان به آن «قصیده—غزل» گفت البته کفهٔ ترازو به نفع غزل سنگینی می کند.

ای دل ار مولای عشقی یاد سلطانی مکن
در رهٔ آزادگان بسیار ویرانی مکن
همرهٔ موسی و هارون باش در میدان عشق
فرش فرعونی مساز و فعل هامانی مکن
بی جمال خوب لاف از یوسف مصری مزن
بی فراق و درد یاد پیر کنعانی مکن
پیش یاجوج هوی سد سکندروار باش
ور جنان جویی غلو اندر جهانبانی مکن
آن اشاراتی که از عشقش خبریابی مکن
و آن عباراتی که از یادش جدا مانی مکن
از سنایی حال و کار نیکوان بررس به جد
مرد میدان باش تن در می ده ارزانی مکن

له غصب د ځمکو او زرغونو سیمو بیرته راګرځول د کابل ښاروالۍ پل لومړیتوب دی

کابل ښـــاروالي د خدمتونو وړاندې کولو، ښاري نظم راوستو، ګڼې ګوڼې کموالي او ښاري پراختیا ترڅنګ له غصـــب د ځمکو راګرځولو په برخه کې جدي هڅې او کار کوي، څو غصب شوي سیمې له غصب را وګـرځوي او په دې توګه د قانون حاکمیت او ښاري ښکلا بډایه شي.

په همدې لړ کـې زرګونه متر مربع زرغونه سیمې په بیلابیلو ناحیو کې له غاصبینو بیرته راوګرځول شـــوې دي او په دې توګه یې زرغونتیا او ښـکلا ته یې زمینه برابره شـوې ده.

د ښـاري نظم عملیاتي پلان د تطبیق له مخې په هره ناحیه له غصـــــب د زرګونه جریبه ځمکې بیرته راګرځولو سربیره ، ســـلګونه توټې زرغونې ســــیمې چې په پارکونو او نورو زرغونو سیمو کې غصــب شوې وې، بیرته راګرځول شـــــوې دي، چې د غوره پروګرامونو په پلي کیدو سره به یې پراختیا او زرغونتیا ته ښه زمینه برابره شي.

دا هڅــــې او کارونه له یوه لوري د قانون د حاکمیت څــرګندونه کوي او له بل لوري نور ښـــــاریان هم په فردي او ټولیزه توګه هڅوي څو له ملکیتونو او زرغونو ســــیمو سمه ګټه پورته کړي.

اوس مهال نیږدې سل توټې زرغونې سیمې یا کوچني پارکونه د ۵۳۰۰۰ متـر مـربع په اوږدوالي چې هر یو یې له ۵۰ تر ۳۰۰۰ متر مربع اوږدوالی لري له غاصــــــبینو بیرته راګرځول شوې دي، چې ټاکل شوې ده په بیلابیلو هندســـي جوړښـــتونو ســـره یې د زرغونتیا په موخه اقدام وشي.

هغه پارکونه چې لږ پراخوالی لـري او یا لاهم زرغونه سیمه یکې تر غصـــب لاندې ده، کابل ښـــــاروالي یې هره ورځ د بیرته راګرځولو او آزدولو په موخه اقدام کوي.

لاهم ســلګونه مورده نورې په لږ پراخوالي زرغونې سیمې د یو شمیر کسـسانو په لاس کې دي چې له هغه شخصـي ګټه اخلي، څو ډیر ژر به یې د بیرته راګـرځولو په موخه اقدام وشي، څو کابل ښار په یو قانونمند او ښایسته ښار بدل شي.

زرغونې سیمې او یا کوچني پارکونه د عامه ملکیتونو له ډلې دي او باید ټولو ښـــاریان له هغه ګټه واخلي.

اړینه ده په دې برخه کې هم ښـــاریان خپله همکاري له دې خدماتـــي اداري څخه ونه ســـپموي او ثابت کړي چې دوی د ســـالم ذهنیت، هیوداني احساس او رغونکي فکر خاوندان دي.

زمین را آلوده نسازیم!

نادیه مروت

گذری در شهر

وقتی نگاه آدم به بی پروایی‌ها و خود ســری‌ها می افتد، به نظر می‌رســـد که رســـیده گی به نظافت شهر که نمادی از فرهنگ شهر نشینی به شـــمار می‌رود، یک قلم از نظر افتاده اســـت . شـــاید بارها زباله دانی‌های را دیده باشـــیم که درون آن خالـــی، اما در اطـــراف آن زباله‌ها پراکنده است، با این حال مقوله معروفِ ترک عادت موجب مرض است، مصـــداق می‌یابد . آیا گاهی از خود پرسیده ایم که این کار ما چه زیانی به سلامتی ما وارد می کند؟

یک کارگـــر تنظیف که زباله‌های اطـــراف زباله‌دانی را جمع آوری می کرد چنین گفت: درون زباله دانی خالی و اطراف آن پر از زباله شده، زهر خندی بر لبان خشکیده او سبز شد و دیگر چیـــزی نگفت و به کارش ادامه داد . آیا این کار درست است، گذاشتن این‌همه زباله دانی‌ها به چه درد می‌خورد؟

پاک کاری و تأمین نظافت شـــهر، تنها وظیفه شاروالی نیســـت، بلکه هر یک از ما که در این شهر زنده گی می کنیم، وظیفه داریم که محیط زیســـــت مان را از آلوده گی نجات دهیم .

انداختن کثافات و زباله‌ها در جاهای نامناسب، علاوه بر اینکه زیبایی محیط کار و زندگی ما را زشت می‌سازد، بر صحت و سلامتی ما نیز تاثیر منفی دارد . در کشـــورهای دیگر انداختن کثافات بر روی ســرک‌ها و کنارجاده‌ها نه تنها یک جرم، بلکه گناه بزرگ نیز شـــــــمرده می‌شـــود . وقتی ما از فرهنگ پرافتخار خود ســـخن می گوییم، آیا در فرهنگ پربار این کشـــــور، به مه چی گفتن‌ها و خود سری‌ها وجود داشت؟

یک تعداد از شـــهروندان به جای اینکه خود را مقصـــــر بدانند و سهم شهروندی شان را در حفاظت از محیط زیســـــت و پاکی شهر ایفا نمایند، برخلاف با انتقادهای نا موجه شاروالی کابل را ملامت می‌سازند. این پرســـش به میان می آید اگر ما در نظافت شـــهر، خود را ســـهیم ندانیم و در آلوده کردن شـــهر دخالت داشـــته باشیم، چگونه ممکن خواهد بود که منســـوبین تنظیف شاروالی، شـــهر شش میلیونی را قدم به قدم جاروب بکشـد و نا پاکی‌ها را مهار کند. با این حال نباید محیط را آلوده بســـــــازیم و آسیب‌های آن را بر دوش بکشیم.

ترڅوبه له قانون څخه په پټو سترګو تیریږو؟

خپل ســـري، ګلیوډی، له قانون څخه تیښته، بې پروایي او . . . هغه څه دي چې، نن ورځ په هیواد په تیره بیا کابل ښار کې خپل وروســـــتي حد ته رســـیدلې او په یو ډول نه یو ډول ســـره د خینو خلکو له خوا د ورځې په اوږدو کې ترسره کیږي او دغه ناوړه کارونه د ډیرو عادت ګرځیدلی . که څه هم چې په دې ښار کې ډیری ستونزې شـــته دي خو هغه ســـتونزه چې خلکو ته د اندیښنې وړ بریښي هغه له ترافیکي قانون څخه د یو شـــمیر چلوونکو ســـرغړونه ده . څرنګه چې ښکاري د وروستي لســـیزي په بهیر کې د ښار د ننه د لیږدونکو وسایطو شمیره سوونو زروته رسیدلې چـــې له امله یـــې له یوې خوا په ښار کـــې زړه بګنوونکې پیښې زیاتې شـــوې او له بل پلوه په ترافیکي بهیر کې هم زیاتې ســـتونزې او ختلپونه رامنځته شوي . لیدل کیږي داسې چلوونکي چې ترافیکي قوانینو او مقرراتو ته هیڅ پاملرنه نکوي او تل له قانون څخه ســـرغړونه کوي چې د دوی دغه عمل په ښار کـــې د لارو او واټونو د بندیدو ســـبب کیږي او بل لوری ته د ترافیکي پیښو په ترسره کولو سره د ډیرو هیوادوالو ژوند ته پای ورکوي او یا څو خپل ژوند له ګواښ ســـره مخ کوي. څنګه چې لیدل کیږي په دې وروستیو کې د ښار په ډیر شـــمیر برخو کې ترافیکي څارنې او کنترول زیات شـــوی، ترڅو چلوونکي ترافیکي مقررات په ځان باندې پلې کړي . خوشته داسې چلوونکي چې ترافیکي قوانینو ته هیڅ راز پاملرنه نکوي او خپلو سرغړونو ته دوام ورکوي، چې د دوی د دغو سرغړونو له امله په ترافیکي بهیر کې ستونزې او ختلپونه اوس هم په ځاې پاتې دي چې د خلکو او د تـــرافیکو د کارکوونکو د اندیښنو وړ ګرځي . اوس پوښتنه دا ده چې ولې، ځینـــي چلوونکي له ترافیکي مقرراتو څخه ســـرغړونه کوي او په دې کار کـــي د دوی ګټه څه ده؟ څرنګه چې ویل شـــوي په څنډ رســـیدل له نه رســـیدلو څخه غوره دي . ټول چلوونکي په دې ښه پوهیږي چې له ترافیکي قوانینو او مقـــرراتو څخه ســـرغړونه له یوې خوا په ترافیکي بهیر کې خــــنډونه رامـــنځـــته کوي او له بل پلوه د زړه بګنوونکو پیښو د رامنځته کیدو لامل هم کیدای شي ، نو بیا ولې خپلو خپل سریو ته دوام ورکوي او د خپلو هیوادوالو ژوند له ګواښ ســـره مخ کوي؟ دا چـــي قانون ته درناوی او هغه په ځان باندې پلې کول، د ټولو دنده او مسوولیت دی، نو راځئ چې د هیواد ټولو قوانینو او مقرراتو ته په درناوی او پاملرنې ســـره، د خپلې ټولنې له مخ څخه د خپل سریو او ســـرغړونو تخر تول او یوه سالمه اوله هر راز ســـتونزو څخه خلاصـــه ټولنه جوړه کړو!

کابل ښاروال د کابل او...

کابل ښاروال محمد داود سلطانزوی د کابل ښـــــاروالی- تهران او نورو لویو ښــــارونو ترمنځ د ګډو همکاریو او د کابل او تهـــران تـــرمنځ د دوه اړخیـــزو همکاریو د غښــــتلتیا په موخه د ایران له سفیر ښاغلي بهادر امینیان سره ولیدل.

کابل ښـــاروال لومړی د ایران له ســـفیر ســـره د کابل ښـــاروالی نوي پلانونه او پروګرامونه او دغه راز د کابل ښـــــار لرلید شـــریک کړ او په پلي کیدو کې یې د ایران همکاري اړینه وبلله.

کابل ښاروال دغه راز له نوموړي وغوښتل څو تهران ښاروالي او د ایران د نورو لویو ښـــارنو ښاروالۍ د ښاري مدیریت، خدمتونو وړاندې کولو،ښـــاري پرمختیا او نورو برخو کې خپلې تجربې او لاسته راوړنې له کابل ښاروالی سره شریکې کړي.

ورته مهال ښـــــاغلي امینیان د ایران او کابل ښاروالي ترمنځ د اړیکو د پراختیا او همکاریو په برخه کې علاقمندي وښـــوده او له کابل ښـــاروال یې غوښـــتنه وکړه چې،د ښـــاري

د طبيعي پېښو پر وړاندې د ټولنې مقاومت زياتول او د ګواښونو کموالی

محمد عارف رسولي

زموږ په هېواد کې هـر کال خلک د مختلفو طبيعي پېښـــــو له کبله زيات ځاني او مالي تاوانونه ويني . خو موږ ډېر کم له ورته پېښـو او زيانونو درســـونه زده کوو او د راتلونکي لپاره منـظم او غوره پلانونه جوړوو. دا څکه چې زموږ په هېواد کې تر اوســـه د اوږدمهاله پلان او ستراتيژيک فکر په ځای د اور وژنې کړنې باب دي او تر اوسه پوازې له پېښـــو وروسته عکس العمل ښيو او وار له مخه ورته د تيارۍ نيولو توان مو نه دی موندلی . موږ ته په کار ده چــې دې ته پام وکـړو او خپلـې وړتياوې زياتې کړو .

د دې ليکنې موخه داده چې د ســـيلاوونو، زلزلو، وچکاليو او نورو په وړاندې دې ملي تشې ته د خلکو پام وړواړو او چارواکي هم اړ کړو چې د نورو ملکونو په شـــان د طبيعي پېښـــو په وړاندې په علمي توګه پاليســـي او کړنلارې رامنځته او پلي کړي . زموږ مسلکي انجمنونه او کارپوهان هم بايد خپل دينـــي، انساني او ملي رسالت درک کړي او په ګډه کار وکړي تر څو دا تکرارېدونکي غمېزې راکمې کړو.

د حوادثو (پېښو) ډولونه

د نړۍ د حوادثو د راپور (WDR, 2003) تر ټولو عامې پېښې په دوو کټګوريو ويشـل شوي دي:

هايډرو ميټيورولوژيکل پېښې (په هوا او اوبو پورې تړلې) – د ځمکو ښـــوېدل/ د واورو ښوېدل؛ وچکالې /قحطي؛ د حرارت درجې زيات لوړوالـی او يا ټيټوالـی او د حـرارت موجونه /د اقليم بدلون؛ سيلاونه؛ ګردبادونه؛ د ځنګلونو اورونه؛ بادي توفانونه؛ د حشـراتو لکه ملخانو ظهور او نور.

جيوفزيکي پېښـــې –زلزلې؛ د اورغورځوني پېښې او سونامي.

د حوادثو مديريت نن او پرون

پخوا د حوادثو مديـريت عکس العملـي بڼه لرله او تمرکز د بحران په مديريت او تـر ناورين او حادثې وروسته د بېړنيو مرستو په رسولو و، چې ورته اړتيا وه. د حوادثو د خطر کمولو لپاره په نن زمانه کې هېوادونه فعال او اوږدمهاله پاليســـي طرح او پلي کوي. موخه يې داده چې د پېښو لپاره تيار شو او تر ممکنه بريده يې اغيـزې کمـې کـړو . د حوادثو مديريت په لاندې مسئلو تمرکز کوي:

د خسارو جبران

د پېښو په وړاندې تياري

د پېښو ته ځواب او بيا نجات ورکول؛ او

بيا رغونه او بيا ودانول

د خسارو د جبران لپاره د پېښو څخه مخکې د هغو د خطر د راکمولو تدابير کارول کېږي .

هغه کلمــې چــې د حوادثو د خطـــرونو د کمښـــت لپاره يې د ملګرو ملتونو د سازمان اداره کاروي.

بالقوه خطـر – (Hazard) يوه خطـــرناکه ښکارنده، خيز، انســاني کړنه يا شرايط کوم چې ممکن د ژوند ضايع کېدلو، ټپي کېدو يا نورو روغتيايي اغيزو لامل شـي، شـتمنيو ته زيان پېښ کړي، د خلکو معيشـت او د دوی لپاره خدمات له منځه يوســــــي، ټولنيز او اقتصــادي توازن خراب کړي، يا چاپېريال ته ضرر پېښ کړي .

خطر – (Risk) د يوې پېښې او د هغو د منفي اغيزو د احتمال ترکيب دی.

زيانمنته /آسيب پذيري (Vulnerability) – د يوې ټولنې، سيستم يا شتمنيو خواص او حالت چې هغه د بالقوه خطـرونو د اغيزو په وړاندې زيانمنونکی وي.

وړتيا/ظرفيت – (Capacity) د ټولو قوتونو ترکيب، په يوه کلـي، محله، ټولنه او يا يوه ســازمان کې کې ټول شــته خاصـيتونه او سرچينې، چې د منل شوو موخو (هدفونو) د لاسته راوړو لپاره کارول کېدی شي .

حادثه/فاجعه -- (Disaster) د يوه کلي او يا محلي او يا ټولنې د کـړنو او فعاليتونو اخلال داسې چې پراخه انسـاني، مادي، اقتصـادي يا چاپېريالي ضـايعات رامنځته کړي، کوم چې د اغيزمن شــوي سـيمې او ټولنې له توانه بهر وي تر څو ورسره مقابله وکړي.

د پېښو د خطر راکمولو نړيوال کنفرانس

د هايوګو (Hyogo) چوکاټ د عمل لــپاره ۲۰۰۵ – ۲۰۱۵

د ملتونو او ټولنو مقاومت لوړول د پېښــــو په وړاندې

۳ ستراتيژيک اهداف

۵ لمړيتوبونه لرونکي فعاليتونه

پلي کول او تعقيبول

په کنفرانس کې څه تېر شول

۱۶۸ دولتونو، ۷۸ ســــيمه ايزو او نړيوالو سازمانونو او ۱۶۱ نادولتي ســازمانونو په دې کنفرانس کې ګډون کړی و

پرېکړه وشوه چې د پېښـــو خطر راکمول د دوام لرونکي انکشـــــاف او فقر کمولو په پاليســيو، پلانونو او پروګرامونو کې ور د ننه شي

د پايداره انکشـــــاف له روحيې سره سم په انکشافي پروګرامونو او بشري مرستو رسولو دواړو کـــې د خطـر کمولو په اهميت ټينګار وشو.

درې ستراتيژيک هدفونه:

د پېښو خطر کمول د دوام لرونکي انکشاف په پاليسيو او پلانونو کې ور دننه کول

د نهادونو، ميکانيزمونو او وړتياوو انکشاف او ټينګښت تر څو د بالقوه خطرونو په وړاندې مقاومت رامنځته کړو

د خطر د کمولو ميتدونو سيســــــــتماتيک داخلول د بېــــړنيو حالاتو د تياريو، ځواب ورکول او ژغورنې پروګرامونو په پلي کولو کې

د هايوګو (Hyogo) لمړيتوبونه د پېښــــو د خطر راکمولو لپاره

اړينه يادونه: د هايوګو لمـړيتوبونه د ملګــرو ملتونو او نړيوالو دولتونو په مرســــته رامنځته شـوي او په ټوله نړۍ کې کارول کېږي او د دې له مخــې ملتونه، دولتونه او پـراختيايـي موسسې د پېښو سره مبارزه کوي .

لمړی لمړيتوب : د پېښــو د خطر کمول خپل لمړيتوب وټاکئ – د دې په مرســــته ډاډ تر لاسه کړئ چې د پېښــو د خطر کمول يو ملي او محلي لمړيتوب دی داسې چې د نهادونو او پلي کولو قوي بنســـــټ ولري د لاندې تدابيرو په مرسته:

د اغيزمنو، څو –سکتوري ملي پلټفورمونو په رامنځته کولو تر څو د پاليســـــيو لارښوونه وکړي او فعاليتونه همغږي کړي؛

په انکشافي پاليســيو او پلانونو کې د پېښــو راکمول داخل کړئ؛ او

د ټولنې ګډون تامين کړي، او نور

دوهم لمـړيتوب: د خطـر معلومات او وار له مخه خبر ورکول – د خطـرونو د پېژندنـې، ارزونې، او نظارت او له پېښـې وړاندې خلکو ته خبر ورکولو سيســـتم تقويه کول د لاندې تدبيرونو له لارې:

په څېړنو، ساينســـــــي او علمي ارزونو او د وړاندوينې په ميتودونو کې پانګونه

د خطرونو موډل کول؛ او

د پېښـــو کچې /لارښوونې او شاخصـــونه، د خطرونو نقشه کول او د پېښو ساحې ټاکل

دريم لمـــــړيتوب: عامه پوهاوی زياتول – د پوهې کارولو، د نوښتونو او ښوونې روزنې په مرسته د مصـونيت او مقاومت کلتور په ټولو کچو کې رامنځته کول

د پېښو د خطرونو په هکله اړين معلومات او د خونديتوب د وســــيلو په هکله معلومات شريکول

د پېښـــــو د کارپوهانو، ځواب ورکوونکو مديرانو او نورو علاقه لرونکو ترمنځ د شبکو غښتلي کول او د هغوی تر منځ د ډيالوګ او همکارۍ قوي کول؛ او

د ټولنې په محور د پېښـــــو د مديريت پروګرامونه قوي کول او نور.

څلورم لمـــــــړيتوب: په مهمو او کليدي سکتورونو کې د پېښو د خطرونو کمول – د مهمو خطرونو د لاملونو په راکمولو ســـره لکه :

پاتې ۷ مخ

د خاورو جارو کولو وسايلو په ...

د کابل ښاروالۍ د تنظيف رياست له وسايلو څخه د سمې کتنې اخيستنې او د ښـار د پاکوالي په موخه ۸ د خاورو جارو کولو وسايلو په فعاليت وکړ چې ۵ هغه يې په وروســــتيو کې ترميم او فعال شوي وو او ۳ نور به يې ډېر ژر په فعاليت پيل وکړي.

دا وســايل د اوبو پاشــلو په موخه د ۱۰۰۰ ليترو اوبو د لېږد ســــــريېره، د

د ۱۲ مې او ۲۲ مې ناحيو په...

کابل ښـــاروالي د پلان له مخې په دوامداره توګه په لوړپوړيـــــــزو ودانيو، ښـــــارګوټو، هوټلونو، رستورانتونو، حمامونو او د سونا په حضونو کې له مرکز ګرميو او نورو ګرم کوونکو وســــــايلو څخه چاپېريالي څارنه او څېړنه کوي.

په شپږمه ناحيه کې د ګذر وکالت لپاره ...

د ټاکنو په پايله کې ښـاغلي محراب الدين فورمولي وکولای شـــول د سيمې د اوسـيدونکو د ۱۸۵ شـفافو رايو په ترلاسه کولو سره د ياد ګذر د وکالت څوکۍ ترلاسه کړي.

د کابل ښاروالۍ د ټولنيزو او کلتوري چارو مرســــتيال وويل چې، د ګذر وکيلان د خلکو او مسئولانو ترمنځ د نښـــــلوونکي پل حيثيت لري او له همدې امله بايد د ټولنيزو ســتونزو په حل او ښاري اباديو کې خپل رول ادا کړي.

کابل ښاروالي د ګذر وکالت لپاره د نوې مقررې له مخې ټاکنې لومړی په هغه ناحيو کې چې وکيل يې مړ وي، اســـتعفا يې ورکړې وي او يا ترې د خلکو شــــکايت موجود وي ټاکنې کوي او بيا به دا پروسه په ټولو ناحيو کې تطبيق شي.

کابل ښاروال د ديارلسمې ناحيې ...

پراختيا پر بنسټ طراحي شوې دي او له ۸۲ ســـــلنه ډيرې هغه يې د کابل ښاروالۍ له داخلي بودجې پلي کيږي . ښـاغلي ســلطانزوی دغه راز په خپلو خبرو کې چې چاپېريالي ستونزو ته په کتو يادې پروژې طراحي شــوې دي چې د خامو ســــــړکونو جوړول، کانالونه، د اوبو لښـــــتې، د پارکونو جوړول او نورې ټولګټې پروژې په بر کې نيسي .

نوموړي ټينګار وکړ چې، د ســيمو او ګذرونو ابادول، چاپېريالي ســــتونزې لمنځه وړل او د فقـــر کچه راټيټول د دوی په لومړيتوبونو کـې ځای لـري چې له يوه لوري به بيارغوني ته ښــه زمينه برابره شـــي او له بل لوري به د يادو ټولګټو پروژو کې په پلي کيدو کې خلکو ته بوختياوې ومونډل شي.

کابل ښاروال دغه راز د يادې ناحيې له اوسيدونکو وغوښتل څو د خپلو سيمو د چاپېريالي ســتونزې د لومړيتوب له مخــې په ګوته کـړي او د حل لارو موندلو په موخه يـــې له يادې اداري سره شريکې کړي. نوموړي دغه راز د پـــروژو په تطبيق کـــې له خلکو د همکارۍ غوښتنه وکړه. کابل ښـاروال ټينګار وکـــړ چــې، اړينه ده د عامه تاسيســـــاتو په ساتلو او له هغه څخه د سمې کتنې اخيســـتنې په برخه کې خلک راسره همکار و اوسي.

نوې پـــروژې لومـــړيتوب ته په کتو ويشـــل شوې دي او په د کابل ښار په هره ناحيه کې له اتو تر لســو پورې په عمراني، بيارغونې، چاپېريال ساتنې او د بنسټيزو پروژو د ساتلو په برخه کې په نظر کې نيول شـــوې دي، چې له تدارکاتي او له شـــرکتونو ســـره تر قرارداد وروســــــته به يې چارې تر راتلونکې يوې مياشتې پورې پيل شي.

د دې پروژو په تطبيق ســــــره به د چاپېريالي، ښـاري او د بازار ســتونزو حل کيدو سربيره خلکو ته په مستقيمه او غير مســتقيمه توګه د کار زمينه هم برابره شي.

پروژه زیبا سازی شهری، در سرک منتهی به ...

سرک جریان دارد.

شـــاروالی کابل با اقدامات موثر و توجه به زیبا ســـازی شــــهری، برنامه های متعددی را رویدســــت دارد.

انتظار می‌رود تا شــــــهروندان در نگهداشت تاسیســـات شهری توجه لازم مبذول بدارند، زیرا ساخت و ساز تاسیســـات شهری که از سوی شاروالی کابل صـورت می گیرد ، هرکدام گام های موثری اند برای ترقی ،پیشــــــرفت و زیبایی و شهر عرضــه خدمات بهتر به شـــهروندان تلقی می شـود ، شـاروالی کابل از شهروندان می خواهد در پهلوی این که این اداره را در عملی کردن پلان ها و پروژه های شهری یاری رسانند ، در حفظ و نگهداشت تاسیســات شهری ، توجه بیشتر مبذول بدارند ، تا بازده کارهای انجام شـده ، پایدار گردد.

په چاپېریال ساتنه کې د ...

چاپېریال ساتنه اصلا زموږ د ځلورو خواوو د ټولو ژوندیو او نا ژوندیو موجوداتو په اړه یو علمي او ټولنیز بحث دی، ځکه چې سالم چاپېریال په مستقیم او نا مستقیم ډول زموږ پر ژوند اغېز لري او خرابېدل یې د ژوندروانه بهیرې هم له خطرناکو ټیپانونو سره مخ کولای شي.

د چاپېریال ساتنې پوهان په دې اند دي چې اوبه، هوا او خاوره د چاپېریال هغه درې اساسي ستنې دي چې زموږ د ژوند ماڼۍ وریاندې ولاړه ده، خو په افغانستان کې ځکه دغه درې واړه ستنې کمزورې شوې چې خلک په پوهاوي او ناپوهاوي کې یا ورسره عادي چلند کوي یا فکر کوي چې د ژوند تېرولو اصلي وسیله پیسه او ټولنیز موقف دی.

څو لسیزو جګړو که هېواد ته ګڼې ویجاړۍ رامنځته کړې، نو له شک پرته چې ددې ویجاړیو زیاته برخه چاپېریال ته اوښتې، زموږ هوا ککړه شوې، سیندونه، کروندې، غرونه او ځنګلونه – چې باید زرغوني سیمې وی -وني او ځنګلونه یې وهل شوي، د استوګنې د کورونو او نورو ابادیو لپاره یې پلانه کارول شوي او دې ټولو پر هوا او اقلیم اغېز کړی دی. داسې کسان هم لرو چې چاپېریال ته د فردي شتمنۍ په سترګه ګوري، حال دا چې چاپېریال د هېچا نه دی، خو د هر چا دی.

انسانان که په خپله ټولنه کې خواړه، درملو، زده کړې، دندې او مناسب استوګنځي یا سرپناه ته اړتیا لري، همداسې مناسبې هوا او غوره جغرافیوي شرایطو ته هم اړ دی. دا اړتیا یې هغه مهال پوره کېږي چې د خپل ژوند او نسل د پایښت لپاره سالم چاپېریال ولري، خو له بده مرغه چې دوی دغه حیاتي او اساسي عنصر له پامه باسي یا په بل عبارت ددغه الهي ډالۍ درناوی او ساتنه څنګه -چې لازمه ګڼل کېږي-هغسې نه کوي او په اړه یې عامه پوهاوي ته جدي اړتیا ده.

په چاپېریال ساتنه کې د عامه پوهاوي لارې چارې او د پوهاوي اهمیت، مهالنی، نه بلکې د ټول ژوند او حتی ټولنیزو اخلاقو یوه برخه ده څو خلک په خپلو شته امکاناتو د خپل ملي او انساني احساس له مخې چاپېریال خپل کور وبولي او د خپلې شتمنۍ په څېر یې د ساتنې لپاره اقدام وکړي.

افغانستان غرنی او په وچه کې را ایسار هېواد دی، زموږ ښارونه هم غرني برخې لري او کلیوالي استوګن مو له غرونو، سیندونو، کروندو او ځنګلونو سره اشنا دي، همدې طبیعي ورکړې ورته پاکه هوا، خوږې اوبه، نباتي خواړه، روغتیا او نور ... امتیازات ډالۍ کړي دي، خو ښایي ډېرو کمو په دې اړه فکر کړی وي، زموږ همدا چاپېریال جوړونکې توکې پر دوی حق لري او باید لازمه ساتنه یې وشي.

ساینس پوهان وایي چې یوه ونه د سلو کسانو لپاره اکسیجن تولیدوي چې د ژوند تېرولو لپاره مهم حیاتي کیمیاوي عنصر دی، په همدې ډول شنې سیمې، د پاکو اوبو زېرمې سیندونه، کروندې او غرونه چې د اقتصادي اهمیت تر څنګ روغتیایي اهمیت لري، په ځانګړې ډول کلیوالي چاپېریال کې زموږ د ژوند د دوام مهمې سرچینې دي.

په همدې ډول په ښارونو کې بې پلانه ودانیو، خپل سرو کارونو، فابریکو، تاریخ تېرو موټرو، په حمامونو او پخلنځیو کې د سون د غیرمجاز او مضر دود تولیدوونکو توکو سولو په هوا کې مضر او وژونکې ګازونه خپاره کړي چې د ښاري چاپېریال پر وضعیت یې له بده مرغه خورا منفي اغېز کړی دی.

اوس پوښتنه دا ده چې ایا خلک دا کارونه قصدا کوي که په ناپوهۍ کې؟ له شک پرته چې په دې چاپېریال ضد فعالیتونو کې ډېر لوستي او حتی داسې کسان ښکېل دي چې د چاپېریال پر ارزښت پوهېږي، خو زیاته برخه یې عام وګړي دي چې په اصطلاح خپل لاسونه او پښې په تبر وهي او خپل ژوند محدودوي.

که غواړو چې سالم ژوند وکړو، سالم ذهن ولرو او د هېواد ساتنې لپاره یو سالم او په تن روغ نسل پرېږدو،نو ددې موخو لپاره تر ټولو غوره بستر یو مناسب او پاک چاپېریال دی چې موږ لا هم ورڅخه محروم یوو او یا مو د نورو د مرستو په تمه وخت بې ځایه تېر کړی دی.

چاپېریال ساتنه او په اړه یې عامه پوهاوی یوه داسې حیاتي موضوع ده چې هم په فردي او هم په جمعي مسوولیت پورې تړل کېږي او هر څوک په کې تر خپل توانه مسوول دی، خو دا مسوولیت باید ټولو خلکو ته د عامه پوهاوي له لارې ښتیز شي، څکه خو ویلی شو چې د چاپېریال ساتنې په اړه که عامه پوهاوی هر څومره ډېر هم وشي، نو کم دی، ځکه چې دا پوهاوی خیر دی، د ټولنیز شر مخنیوی کوي او د خیر ښېګړو عامول د هر مسلماني ایماني او وجداني دنده ده.

عامه پوهاوی څه ته وایي؟

عامه پوهاوی یا اګاهي عامه یوه داسې موضوع ده چې په ټوله نړۍ کې د یو شمېر موضوعاتو، حیاتي پروسو، خطرونو او پدیدیو له واقع کېدو وړاندې د مخنیوونکو پلانونو او یوې موضوع باندې د پوهېدو لپاره خلکو ته وړاندې کېږي، لکه څنګه چې طب کې وایي چې د هرې ناروغۍ د درملنې لپاره تر ټولو لومړی کار وقایوي تدابیر دي یا وقایه تر درملنې غوره ده، نو همداسې عامه پوهاوی هم د پېښو او پدیدیو لپاره مخکینۍ وقایه ده.

عامه پوهاوی د ډله ییزې ابلاغ د ساده وسایلو لکه مطبوعاتو، راډیو ټلویزیون، انټرنېټ، اعلان او کمپاین له لارې د یوې موضوع په اړه خلکو ته د ابتدایي معلوماتو ورکړې ته وایي چې هم ځان خبر کړي او هم نور وپوهوي چې پایله یې ژغورنه او خوندیتوب دی.

همدا نن په افغانستان کې د ډېرو دولتي او نا دولتي پروژو او پروګرامونو یوه زیاته برخه پیسې د عامه پوهاوي په پروګرامونو لګېږي چې معمولا مسوولیت یې د هر ارګان د اطلاعاتو، عامه اړیکو، عامه پوهاوي او مطبوعاتي دفترونو پر غاړه وي. د کرونا ویروس د خپرېدو په پیل کې له دې ناروغۍ سره د مبارزې دولتي کمېټې ۲۷ میلیونه افغانۍ یوازې په عامه پوهاوي ولګولې چې خلکو ته وقایوي او د خوندیتوب تدابیر ور زده کړي.

چاپېریال ساتنه هم لکه چې وړاندې مو وویل د خلکو له ژوند سره یوه تړلې حیاتي او اساسي موضوع ده چې ښایي یوازې لوستي خلک یې په اهمیت یو څه پوه وي، خو اکثره خلک نه پوهېږي چې چاپېریال ساتنه اصلا د دولتونو او رسمي ارګانونو دنده ده، ولې مهم رول په کې د خلکو دی، په داسې سختو او ترینګلو حالاتو کې چې دولت خپلې ګڼې ستونزې لري، نو دا د خلکو مسوولیت دی چې خپل چاپېریال له ډېرو ساده لارو چارو وساتي.

زموږ چاپېریال او عامه پوهاوی :

زموږ چاپېریال په لاندې ځلورو برخو وېشل شوی چې البته وروسته به یې هره برخه د عامه پوهاوي سره د تړاو له مخې هم وڅېړو.

طبیعي چاپېریال: دا چاپېریال د ځمکې پر مخ له ټولو ژوندیو او نا ژوندیو موجوداتو څخه جوړ شوی دی.

رواني چاپېریال: دا چاپېریال په افرادو کې د فزیکي او ټولنیز چاپېریال رواني څېړنې ته وایي چې سالم رواني چاپېریال د سالم جغرافیوي چاپېریال د ایجاد سبب ګرځي.

هنري چاپېریال: دا چاپېریال په افرادو کې د ځینو کړنو د موضوع، دلیل او انګېزې ربښو ته وایي چې د چاپېریال په ساتنه کې خورا مهم ګڼل کېږي.

ودانیز چاپېریال : ودانیز یا معماري چاپېریال په کلیو او ښارونو کې د ودانیو او تاسیساتو د بهرني او دننې شکل جوړونې ته وایي چې د ژوند پر چاپېریال اغېز لري.

دغه وېش ته په پام سره کولی شو چې هر یو ډول یې په عامه پوهاوي کې په جلا ډول وڅېړو.

په طبیعي چاپېریال کې باید خلک په دې وپوهول شي چې څنګه ژوند د الله تعالی ورکړې امانت دی، همداسې چاپېریال هم د سالم او ښه ژوند تېرولو لپاره خورا اړین دی. الله تعالی سپېڅلی او ښکلی دی، ښکلې خلک یې خوښېږي او زموږ د پیغمبر (ص) وینا هم دا ده چې پاکي د ایمان جز دی، نو خلک باید د خپلو دیني ارزښتونو په اساس د چاپېریال درناوی او ساتنه وکړي.

د طبیعي پېښو پر ...

زموږ په هېواد کې هر کال خلک د مختلفو طبیعي پېښو له کبله زیات ځاني او مالي تاوانونه ویني. خو موږ ډېر کم له ورته پېښو او زیانونو درسونه زده کوو او د راتلونکې لپاره منظم او غوره پلانونه جوړوو. دا ځکه چې زموږ په هېواد کې تر اوسه د اوږدمهاله پلان او ستراتېژیک فکر په ځای د اور وژنې کړنې باب دي او تر اوسه یوازې له پېښو وروسته عکس العمل ښیو او وار له مخه ورته د تیارۍ نیولو توان مو نه دی موندلی. موږ ته په کار ده چې دې ته پام وکړو او خپلې ورتیاوې زیاتې کړو.

د دې لیکنې موخه داده چې د سیلاوونو، زلزلو، وچکالیو او نورو په وړاندې دې ملي تشې ته د خلکو پام ورواړو او چارواکي هم اړ کړو چې د نورو ملکونو په شان د طبیعي پېښو په وړاندې په علمي توګه پالیسي او کړنلارې رامنځته او پلي کړي. زموږ مسلکي انجمنونه او کارپوهان هم باید خپل دیني، انساني او ملي رسالت درک کړي او په ګډه کار وکړي تر څو دا تکراریدونکې غمیزې راکمې کړو.

د حوادثو (پېښو) ډولونه

د نړۍ د حوادثو د راپور (WDR, 2003) تر ټولو عامې پېښې په دوو کټګوریو وېشل شوې دي:

هایدرو میټیورولوژیکل پېښې (په هوا او اوبو پورې تړلې) —د ځمکو ښوېدل/ د واورو ښوېدل؛ وچکالي /قحطي؛ د حرارت درجې زیات لوړوالی او یا ټیټوالی او د حرارت موجونه /د اقلیم بدلون؛ سیلاونه؛ ګردبادونه؛ د ځنګلونو اورونه؛ بادي توفانونه؛ د حشراتو لکه ملخانو ظهور او نور.

جیوفزیکي پېښې – زلزلې؛ د اورغورځونې پېښې او سونامي.

د حوادثو مدیریت نن او پرون

پخوا د حوادثو مدیریت عکس العملي بڼه لرله او تمرکز د بحران په مدیریت او تر ناورین او حادثې وروسته د بېرنیو مرستو په رسولو و، چې ورته اړتیا وه. د حوادثو د خطر کمولو لپاره په نن زمانه کې هېوادونه فعال او اوږدمهاله پالیسي طرح او پلې کوي. موخه یې داده چې د پېښو لپاره تیار شو او تر ممکنه بریده یې اغېزې کمې کړو. د حوادثو مدیریت په لاندې مسئلو تمرکز کوي:

د خسارو جبران

د پېښو په وړاندې تیاري

د پېښو ته ځواب او بیا نجات ورکول؛ او

بیا رغونه او بیا ودانول

د خسارو د جبران لپاره د پېښو څخه مخکې د هغو د خطر د راکمولو تدابیر کارول کېږي.

هغه کلمې چې د حوادثو د خطرونو د کمښت لپاره یې د ملګرو ملتونو د سازمان اداره کاروي.

باالقوه خطر – (Hazard) یوه خطرناکه ښکارنده، خیز، انساني کړنه یا شرایط کوم چې ممکن د ژوند ضایع کېدلو، ټپي کېدو یا نورو روغتیایي اغېزو لامل شي، شتمنیو ته زیان پېښ کړي، د خلکو معیشت او د دوی لپاره خدمات له منځه یوسي، ټولنیز او اقتصادي توازن خراب کړي، یا چاپېریال ته ضرر پېښ کړي.

خطر – (Risk) د یوې پېښې او د هغو د منفي اغېزو د احتمال ترکیب دی.

زیانمنته /آسیب پذیري(Vulnerability) —د یوې ټولنې، سیستم یا شتمنیو خواص او حالت چې هغه د باالقوه خطرونو د اغېزو په وړاندې زیانمنونکې وي.

وړتیا/ظرفیت – (Capacity) د ټولو قوتونو ترکیب، په یوه کلي، محله، ټولنه او یا یوه سازمان کې کې ټول شته خاصیتونه او سرچینې، چې د منل شوو موخو (هدفونو) د لاسته راوړو لپاره کارول کېدی شي.

حادثه/فاجعه – (Disaster) د یوه کلي او یا محلي او یا ټولنې د کړنو او فعالیتونو اخلال داسې چې پراخه انساني، مادي، اقتصادي یا چاپېریالي ضایعات رامنځته کړي، کوم چې د اغېزمن شوې سیمې او ټولنې له توانه بهر

اصلاحات شهري ...

دارالسلطنه کابورا که در پناهی کوهپایه‌های آسمایی و شیر دروازه با طبیعت دلکش غنوده است، زادگاه عیاران و جوان مردان کابلیست که در تفریحگاه‌های خرمش مثل باغ علیمردان، باغ بابر، گلباغ، باغ جهان آرا، باغ قاضی و باغ نواب با متانت و سربلندی گام برمی‌داشتند. بنابر گواهی تاریخ از گذشته‌های دور، در کابل اقوام مختلف زنده گی می کردند که هر کدام، در محله‌های که بنام خودی آنان مسما بود ساکن بودند. اما چنان در رسوم، عادات و فرهنگ یکدیگر انس گرفته و حل گردیده بودند که از هم دیگر قابل تفکیک نبودند، در حالیکه امروز متاسفانه چنین آمیزش کمتر در کابل دیده می‌شود. با دریغ جنگ‌های ویرانگری دهه‌های پسین، علاوه‌بر نابودی‌های انسانی و خسارات اقتصادی، سیمای تاریخی شهر کابل را نیز درهم ریخت و باعث آسیب‌های فراوان در برخی از آبده‌های تاریخی گردید. خوشبختانه برای بازسازی آبده‌ها و بناهای تاریخی این شهر تلاش فراوان نموده است که می توان از بازسازی مقبره تیمور شاه، باغ بابرشاه، مقبره امیر عبدالرحمن خان، تپه توپ، موزیم، مسجد ملا محمود و شماری دیگر نام برد. می‌دانیم که جایگاه و مقام خاص کابل در افسانه‌ها اساطیر و داستان‌های فلکلوریک و همچنان در آثار و تالیفات مورخان و جغرافیه نگاران شرقی و غربی به صورت وسیعی بازتاب یافته است. کشف آثار عتیقه از مراکز باستانی این شهر چون: تپه مرنجان، منارچکری، تپه بلخ، تپه خزانه، تپه نارنج، خواجه صفا، مهتاب قله، دیوارهای

pamir
Kabul Municipality Publication
Year 69
No: 1200
12 January 2021 - ۲۳جدی ۱۳۹۹ – ۲۸ جمادی الاول ۱۴۴۲
Kabul City Newspaper Established 1951
شاروالي کابل
Kabul Municipality

رییس نشرات و آگاهی عامه: نعمت الله بارکزی
ایمیل:
معاون نشرات: نور احمد الصادق
ایمیل:
مدیر مسوول: سید محمود هوشیار
تلفن: 0744323306

کابل ښاروال د دیارلسمې ناحیې اوسیدونکو ته د ۱۴۰۰ مالي کال پروژې معرفي کړې

کابل ښــاروال محمد داود ســـلطانزوی د مرغومي په ۱۶ نېټه د معلوماتو د شـریکولو په موخه جوړه شوې ناسته کې د دیارلســـمې ناحیې له اوسیدونکو سره د ۱۴۰۰ مالي کال د پروژو په اړه بحث او خبرې اترې وکـړې.

کابل ښـــــاروال دغه راز د نویو رغونو او بیارغونو پروژو ســـربیره، د عرفاني ســـړک جایدادونو ته د ښارګوټي تائید، د قصر دوبی هوټل د شهدیانو وارثینو، د کال سیند مسیر، داخلي بې ځایه شوو او کډوالو او فورمولیانو هم د ځای پاکلو په اړه رڼا واچوله او زیاته یې کړه چې په دې برخه کې ستونزې حل شوې او د اجرا په پړاو کې دي.

کابل ښاروال د یادو پروژو په اړه وویل چې، دا پروژې د برابرې

۶ مخ

اجرای پلان عملیاتی تحقق نظم شهری در سرک دوم کارته نو

تاسیســـات غیرقانونی ساحات سبز، موانع ســـرک و پیاده‌روها و غرفه‌های غیرقانونی سرک دوم کارته نو و سرک‌های ارتباطی آن تخریب و پاکسازی شد.

برای چگونگی استفاده درست از سـرک و پیاده‌رو که ملکیت عامه می‌باشد، احســاس مســــوولیت‌های فردی و اجتماعی برای هریک از شهروندان مهم است.

این روند در ســایر ســاحات به طور منظم جریان داشــته و موانع موجود برطرف می گردد.

د ۱۲ مې او ۲۲ مې ناحیو په لوړپوړیزو ودانیو کې د دود فلتر د نصب له څرنګوالي څارنه وشوه

د کابل ښاروالۍ مسئولانو له ککړې هوا څخه د مخنیوي په موخه په ۱۲ او ۲۲ مه ناحیه کــې په لوړپوړیزو ودانیزو کې د دود فلتر د نصــب له څرنګوالي څخه څارنه وکړه. په دېرو ځارل شوو لوړپوړیزو ودانیو کې د دود فلتر نصب وو او یو شمیر یې یا نه وو نصــب کړي چې جریمه شول او ودانۍ یې وتړل شوې.

په شپږمه ناحیه کې د ګذر وکالت لپاره ټاکنې ترسره شوې

د کابل ښاروالۍ له لوري د ګذر و کالت ټاکنو د نوې مقررۍ له مخې د شــپږمې ناحیې د ۳۴ ګذر (د بهادرخان فورمولیانو ســیمې) لپاره د ګذر وکالت ټاکنې د کابل ښاروالۍ د ټولنیزو او کلتوري چارو د مرســتیال ســرڅیړونکي محمد فاضل شــریفي او د ټاکنیزو څارونکو بنســـتونو په شتون کې په بوره شفافه توګه ترسره شوې.

۶ مخ

پروژه زیبا سازی شهری، در سرک منتهی به چهارراه محمد سالم ایزدیار ادامه دارد

[illegible]

بس های شهری به زودی به فعالیت آغاز می کند

قرار است شاروالی کابل به زودی بس های شهری را در یکی از مسیر های شهر کابل به فعالیت بگمارد.

شاروالی کابل افزون بر سایر کار های مهم و اساسی در شــهر، با به کار انداختن بس های شـــهری، سهولت های را نیز در رفت و آمد شهروندان فراهم آورد.بس های شـــهری یکی از نیازمندی های مهم شهروندان بوده که از این رهگذر مردم از خواستار تهیه و فعالیت های بس های شــهری اند، شـــاروالی کابل که همواره به خواســـت ها و نیاز مندی های شهروندان با در نظر داشت امکانات دست داشته رسیده گی لازم می نماید، فعالیت های بس های شـــهری می تواند فرصـــت خوبی برای ارایه خدمات شـــهری به شـــهروندان تلقی گردد. از آنجایی که بس های شهری شاروالی کابل، دارایی عامه به شـمار میرود، انتظار میرود تا شـــهروندان حین اســـتفاده، در حفاظت و نگهداری آنها توجه بیشتر مبذول بدارند.

E-mail: kmunicipality.af@gmail.com